

Breinaaldbeleid (1991)

Sieth Delhaas

De Bazuin, Splinter, 22 maart 1991

Het deinen en beuken en deinen in en rondom de Golf hield / houdt de aandacht licht af van wat elders gebeurt.

Ook daar is vaak wat men een opgang noemt naar een nieuwe rechtsorde, niet meer dan een teruggrijpen naar oude veilige verbanden die heersers zekerheid garanderen.

Wat is er in ons eigen verlichte Europa bij voorbeeld gaande? Uit Polen valt er 'vooruitgang' te melden. Walesa-aanhangers hebben deze maand een christendemocratische partij opgericht die een conservatieve koers gaat varen en zij-aan-

zij gaat met haar Duitse zuster. In zo'n sfeertje kunnen de Poolse bisschoppen risicoloos een duit in het zakje doen en roepen derhalve de arbeiders op tot noeste arbeid, vlijt, loyaliteit en 'uitvoering van al het opgedragen werk'. Dat is hét moment voor president Bush om beloften van kwijtschelding van schulden te doen als hint en schouderklop voor Poolse politici als goede verstanders. Andere schuldeisers van deze in het kapitalistische kamp teruggekeerde natie roept hij op het Amerikaanse voorbeeld te volgen.

Waar vossen de passie preken, moeten boerinnen hun kippen in het oog houden. Met de blik op de Golf gericht kan het ons ontgaan zijn dat deze maand – ja, in de maand van de oprichting van de christelijke partij – de abortuswet in Polen gewijzigd wordt. De barre situatie voor vrouwen tijdens het communistische regime – geen voorbehoedmiddelen, vrije abortus, één abortus op elk levend geboren kind – wordt, als God, de paus, de roomse president en de mannen het willen, veranderd in: géén abortus behalve bij zwangerschap wegens verkrachting of incest, óf als het leven van de moeder in gevaar is.

Poolse vrouwen zijn in verzet. Deze wet, zeggen zij, brengt het land terug naar de 'duistere tijden' van vóór 1956, de tijd van de breinaalden welteverstaan. Gynaecologe Niczabitowska meldt 'afschuwwekkende gevallen' waarbij vrouwen hun leven riskeren. Zelfs de smid moet uitkomst bieden. Want ook deze Poolse overheid besteedt, evenmin als haar voorganger, geld aan voorbehoedmiddelen. Internationale gezinsplanning organisaties sturen nu pillen en spiraaltjes naar de Poolse ziekenhuizen. Druppels op een gloeiende plaat. Als de paus dit jaar Polen opnieuw bezoekt, kan de smet van vrije abortus zijn plezier in elk geval niet meer vergallen.

